

УДК 336.338.45(477)

ПАЯНОК Тетяна, к. е. н., доцент Національного університету державної фіскальної служби України

ДУДКО Володимир, к. геол. н., старший науковий співробітник, доцент Національного університету державної фіскальної служби України

ПАРАНИЦЯ Надія, старший викладач Національного університету державної фіскальної служби України

ОЦІНКА ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВОГО І ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРІВ УКРАЇНИ

Досліджено взаємодію фінансового та промислового секторів економіки України. Проаналізовано стан, тенденції розвитку і деякі показники фінансового сектора, які характеризують його вплив на промисловий сектор економіки через відповідні економіко-математичні засоби.

Ключові слова: фінансовий сектор, промисловий сектор, взаємодія, багатофакторний аналіз.

Паянок Т., Дудко В., Параниця Н. Оценка взаимодействия финансового и промышленного секторов Украины. Исследовано взаимодействие финансового и промышленного секторов экономики Украины. Проанализировано состояние, тенденции развития и некоторые показатели финансового сектора, характеризующие его влияние на промышленный сектор экономики через соответствующие экономико-математические средства.

Ключевые слова: финансовый сектор, промышленный сектор, взаимодействие, многофакторный анализ.

Постановка проблеми. Успішний розвиток промислового сектора неможливий без залучення запозичених засобів. Структура взаємозв'язків фінансового та промислового секторів, що є досить багатогранною, підпадає під вплив багатьох факторів. Хоча емпіричні дослідження часто доводять прямий зв'язок між фінансовим та економічним зростанням, залишається багато спірних питань щодо інтерпретації цих результатів. Створення ефективної моделі взаємодії фінансового та промислового секторів – важливий напрям розвитку теорії та практики сучасної економіки України. Вихідною тезою для зазначення проблеми є те, що в Україні не завжди проводиться оцінка взаємозв'язку фінансового та промислового секторів. Водночас за кордоном інтерес до цієї проблематики не слабшає: дослідницький процес продовжується, збагачуючись новими емпіричними даними за розробленими напрямами, наприклад, щодо значущості впливу фінансового сектора на промисловий сектор.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання взаємодії фінансового та промислового секторів досліджували такі економісти, як: В. Федосов, П. Юхименко, С. Горина, В. Берлін, В. Волкова [1–5]. Ґрунтовні напрацювання щодо аналізу економіко-математичних моделей запропоновано Т. Красновою [6], М. Аокі [7] та ін. Науковці приділяють велику увагу дослідженню впливу фінансового сектора на промисловий сектор економіки, але, з огляду на те, що в Україні ці сектори потребують реструктуризації, необхідно дослідити взаємодію даних секторів для виявлення причин різкого зниження їх розвитку.

Метою дослідження є оцінка взаємодії фінансового і промислового секторів в Україні за допомогою регресійного аналізу.

Матеріали та методи. Інформаційною базою дослідження є статистичні дані Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Національного банку України та Державної служби статистики України. За допомогою програми *STATGRAPHICS Centurion* досліджено напрям та силу взаємозв'язку між фінансовим та промисловим секторами економіки України, проведено регресійний аналіз.

Результати дослідження. Фінансовий сектор – це фінансовий ринок, який забезпечує накопичення і розподіл інвестиційних ресурсів, взаємодію виробників та споживачів фінансових послуг за правилами, визначеними державою та її регуляторними органами, це одна з найважливіших сфер національної економіки, де відбуваються формування і розподіл фінансових ресурсів та послуг, і яка пов'язана з діяльністю фінансових установ. На думку В. Федосова, фінансовий сектор має дуалістичний характер [1, с. 3]. З одного боку, він є складовою економічної системи. Його роль постійно зростає, оскільки саме він, насамперед, забезпечує потреби розвитку економіки, з іншого, – фінансовий сектор за предметом діяльності його інституцій – складова фінансової системи. За спрямуванням діяльності ці інституції є інфраструктурними компонентами як економічної (поряд з іншими інфраструктурними галузями), так і фінансової інфраструктури. Водночас, фінансова інфраструктура не обмежується інституціями фінансового сектора і розглядається ширше [2, с. 15]. Отже, фінансовий сектор – компонент національної економіки, де відбуваються формування і розподіл капіталу у фінансовій індустрії. Оцінка істинного значення фінансового сектора може бути складним завданням, оскільки фінансовий сектор включає велику кількість ринків, охоплює рух грошових коштів, надання фінансових послуг і управління фінансовою діяльністю.

Наявність різних характеристик, що впливають на диференціацію елементів взаємодії, позначається на виникненні особливих форм взаємодії. За результатами аналізу досліджень науковців [1–3], виділено основні форми взаємодії фінансового та промислового секторів:

- комплексне фінансове обслуговування виробничо-господарської діяльності підприємств;

- кредитування інновацій, емісійне фінансування інноваційних інвестицій, фінансова підтримка інноваційних та інвестиційних проєктів підприємства (довгострокове розміщення фінансових інструментів);
- участь у власності промислових підприємств (володіння акціями);
- інвестування в корпоративні цінні папери (торговельно-розрахункова інфраструктура фондового ринку);
- страхування кредитних ризиків, диверсифікації капіталу, формування кептивних страхових компаній;
- інтегровані корпоративні структури;
- бізнес-групи, основою яких є консолідація капіталу і взаємодія учасників, що дає змогу забезпечити більш стійкий ефективний розвиток, порівняно з окремими самостійними підприємствами, реально стати учасниками глобальної світової економіки;
- синдикований кредит (основною метою синдикованого кредиту є проєктне фінансування, кредитування операцій з придбання активів, торгові кредити, лізингові операції, кредитні лінії, рефінансування заборгованості тощо);
- лізинг (майно є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів);
- венчурний фонд (здійснюють інвестиції у цінні папери або частки підприємств з високим або відносно високим ступенем ризику в очікуванні надзвичайно високого прибутку).

Характеристика основних форм взаємодії фінансового та промислового секторів дозволяє проводити комплексний аналіз ефективності розвитку цих секторів. Залежно від того, яка з форм взаємодії використовується, формуються і цілі взаємодії. Якщо використовується така форма взаємодії, як участь у власності, промисловий сектор отримує додаткові фінансові ресурси, а фінансовий – встановлює контроль над діяльністю підприємств. Така форма вигідна обом секторам.

Однією з ефективних форм взаємодії фінансового та промислового секторів України можуть стати інтегровані корпоративні структури (ІКС), які допоможуть подолати ряд проблемних питань: подолання конфлікту інтересів у взаєминах; вироблення імперативів узгодженої стратегічної поведінки, спільного розвитку ключових компетенцій і конкурентних переваг, максимізації взаємодії бізнес-процесів [8, с. 5]. Причинно-наслідкові зв'язки в межах тріади "інституціональне середовище (сукупність економічних інститутів) – інституційний устрій (форми взаємодії) – організаційна структура (сукупність форм організацій)" мають не тільки (і не стільки) прямий характер, коли за зміною принципів і правил взаємодії господарських одиниць слідує і зміна форм їх організації (включаючи зміни в організаційній структурі економіки в цілому і в рамках окремих її секторів), але також і зворотний – від організацій до інститутів, коли створення нових

організаційних форм впливає на зміну інститутів. Це має надзвичайно важливе значення не тільки з точки зору об'єкта дослідження інституційної структури та динаміки процесу створення і діяльності ІКС, але і з урахуванням вироблення теоретичних основ формування програм проведення інституційних перетворень (як приватних – у рамках окремих секторів економіки, так і у широкомасштабних – охоплюють всю економічну систему певної країни) [3, с. 14].

Для розвитку великих підприємств прийнятною є така форма взаємодії, як синдигований кредит (*syndicated loan*) – кредит, що надається одному позичальнику кількома кредиторами (синдикатом кредиторів), зазвичай, у межах однієї кредитної угоди з розподілом часток кредиту між учасниками синдикату, внаслідок чого сума кредиту та ризики розподіляються між банками-учасниками (основною метою синдигованого кредиту є проектне фінансування, кредитування операцій з придбання активів, торгові кредити, лізингові операції, кредитні лінії, рефінансування заборгованості тощо); венчурний фонд – інвестиційний фонд, орієнтований на роботу з інноваційними підприємствами та проектами (стартапами).

Такі форми взаємодії, як кредитування інновацій, емісійне фінансування інноваційних інвестицій, фінансова підтримка інноваційних та інвестиційних проектів дають змогу отримати прибуток і фінансовому, і промислового секторам.

Специфіка розвитку промислових підприємств потребує довготривалих вкладень. У зв'язку з цим потрібно оцінювати потенціал тих фінансових ресурсів, які можна спрямувати на інвестування промислового сектора за наявності сприятливого інвестиційного клімату.

Зовнішні джерела фінансових ресурсів промислового сектора потрібно шукати не тільки серед банків, а й серед інвестиційних фондів, держави, страхових компаній, пенсійних фондів, фондового ринку. Система державної підтримки може бути реалізована шляхом виділення грошових коштів, видачі гарантій (поручительств).

Відповідно до Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" від 09.07.2003 № 1058-IV ст. 88 та Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" від 09.07.2003 № 1057-IV ст. 49 пенсійним фондам встановлено ряд обмежень щодо інвестиційної діяльності, дозволено інвестувати кошти у фінансові інструменти: державні цінні папери, банківські депозити, нерухомість, що значною мірою ускладнює розвиток інвестування [9; 10].

Фінансування промисловості могли б здійснювати страхові компанії. В Україні зареєстровано 482 страхові компанії, наприклад, у Польщі – 64, Молдові – 33, Білорусії – 22 [11]. Однак загальна сума страхових премій, зібраних за рік, незначна. Така велика кількість страхових компаній заважає страховому ринку, адже споживачу складно зробити вибір. Частка страхових премій у ВВП протягом останніх років зростає. У 2013 р. вона становила 1.6 %. Водночас, порівняно з країнами Європи,

рівень показника є незадовільним та має зрости до 2–2.2 % [4, с. 4]. Тому існує проблема обмеженості ресурсів.

Частка банків у фінансовому секторі України досить значна, що негативно відображається на економіці країни. За даними НБУ, кількість установ, які мають банківську ліцензію, станом на 01.01.2015 – 163 банки, хоча ще за рік до того, тобто на 01.01.2014, їх було 180 [12]. В Україні склалася складна ситуація з банківською системою, тому промислові підприємства мають обирати їх виважено, адже існує великий ризик, що обраний банк припинить своє існування. Масахіко Аокі вважає, що для успішного розвитку промислових підприємств необхідно здійснювати перехід від традиційної моделі, орієнтованої на банки, до гібридної, в якій поки не вироблені загальноприйняті правила відбору [7].

Фінансовий ринок України є свого роду індикатором, який дає змогу отримати певну інформацію про стан економіки в цілому. Тому вплив фінансового ринку на промисловий сектор України оцінено за допомогою багатофакторного регресійного аналізу по таких показниках: за ендогенну змінну взято обсяг реалізованої промислової продукції (Y) як результат діяльності виробничого сектора економіки; за екзогенні змінні – ресурси фінансового ринку (X_1 – активи комерційних банків, млрд грн; X_2 – загальний обсяг операцій фондового ринку, млрд грн; X_3 – загальний обсяг операцій валютного ринку, млн дол. США) і фактор часу (t), який має безпосередній вплив як на фінансовий, так і промисловий сектори економіки, адже від залучення коштів у діяльність суб'єктів підприємницької діяльності до отримання результатів від неї проходить певний проміжок часу (табл. 1).

Таблиця 1

Основні показники діяльності економіки України за 2001–2014 рр.*

Рік	Обсяг реалізованої продукції промисловості (Y), млрд грн	Активи комерційних банків (X_1), млрд грн	Загальний обсяг операцій фондового ринку (X_2), млрд грн	Загальний обсяг операцій валютного ринку (X_3), млн дол. США
2001	210.8	70.3	68.5	2508.7
2002	229.6	125.4	108.6	3836.7
2003	289.1	121	203.0	6171.2
2004	400.8	197	321.3	6581.5
2005	468.6	317	403.8	7981.6
2006	551.7	561.1	492.8	11034.0
2007	717.1	599.4	754.3	16285.3
2008	917	926.1	883.4	18855.2
2009	806.6	880.3	1067.3	15546.4
2010	1043.1	942.1	1537.8	25380.1
2011	1305.3	1054.3	2147.5	37403.4
2012	1367.9	1127.2	2506.5	46322.5
2013	1322.4	1278.1	1677.0	79862.1
2014	1389.1	1316.9	2331.9	13948.6

*Складено авторами за [12–14].

Функціонування і стан фінансового ринку напряму залежить від діяльності промисловості. Всі змінні між собою тісно пов'язані, на що вказують значимі коефіцієнти кореляції (табл. 2, рис. 1).

Таблиця 2

Матриця парних коефіцієнтів кореляції між обсягом промислової продукції та рядом факторів *

	Y	X_1	X_2	X_3	t
Y	1	0.9771	0.9706	0.7494	0.9822
X_1	0.9771	1	0.9177	0.7242	0.9846
X_2	0.9706	0.9177	1	0.6692	0.9414
X_3	0.7494	0.7242	0.6692	1	0.7228
t	0.9822	0.9846	0.9414	0.7228	1

*Розраховано авторами за [5; 9; 10].

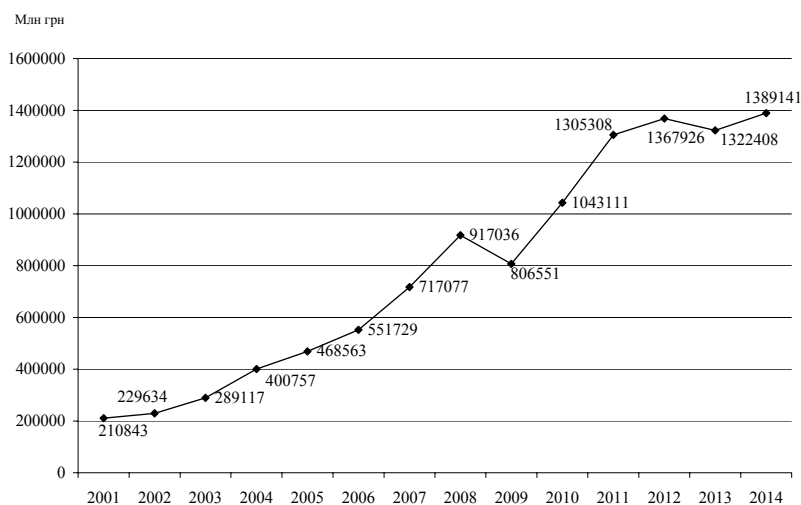

Рис. 1. Динаміка обсягу промислової продукції за 2001–2014 рр.,
(розраховано авторами за [9]).

У ряду результативної ознаки фіксується період рецесії, який відповідає 2009 р., тому у модель введено фіктивну змінну (D), яка віддзеркалює фінансову кризу.

Для перевірки моделі на мультиколінеарність розраховано параметр VIF (дисперсійно-інфляційний фактор) (табл. 3) [11, с. 312–328].

Таблиця 3

Параметр VIF за показниками*

Показник	VIF
Активи комерційних банків (X_1)	34.49
Загальний обсяг операцій фондового ринку (X_2)	9.65
Загальний обсяг операцій валютного ринку (X_3)	2.26
Фіктивна зміна (вплив фінансової кризи) (D)	1.17
Часовий фактор (t)	46.87

*Розраховано авторами за [5; 9; 10].

Граничне значення параметра VIF дорівнює 10 ($p = 0.01$). Дві розраховані оцінки VIF більші за нього. Отже, в моделі присутня мультиколінеарність. Для побудови якісної моделі використано гребеневу регресію (рідж-регресію) (табл. 4) як один із можливих заходів усунення мультиколінеарності та визначення рівня впливу на ендогенну змінну кожної факторної ознаки [6, с. 312–328].

Таблиця 4

Рідж-регресія залежності обсягу промислової продукції від вибраних факторів*
(найкращі результати для рідж-параметра = 0.02)

Параметр	Оцінка	VIF
X	159496	–
X_1	0.358	7.2749
X_2	191.028	5.4132
X_3	1.4362	1.9941
D	–91210.4	1.0680
t	23773.2	7.9109

* Розраховано авторами за [12–14].

Побудована модель має високий коефіцієнт множинної кореляції ($R = 0.9978$), що вказує на тісний лінійний зв'язок між факторами. Обсяг виробництва на 99.56 % залежить від факторів моделі і лише на 0.44 % від інших факторів, включаючи стохастичну змінну ($R^2 = 0.9956$). Розрахований критерій Фішера 363.5 значно більший за критичне значення ($F_{табл.} = 3.69$, для $\alpha = 0.05$). На якість побудованої моделі вказує статистика Дарбіна-Уотсона – 2.1 ($d_u = 2.296$) і t – статистики Стьюдента: $t_0 = 5.06$, $t_1 = 3.46$, $t_2 = 5.56$, $t_4 = 2.28$ лише $t_3 = 1.76$ і $t_5 = 0.6$ мають низькі значення ($t_{табл.} = 1.8595$, для $\alpha = 0.1$). Найбільш результативним є значення гребня 0.02, при якому значення VIF менші 10, а $R^2 = 0.886$. Рівняння регресії матиме такий вигляд:

$$Y = 159496 + 0.358X_1 + 191.028X_2 + 1.4362X_3 - 91210.4D + 23773.2t.$$

Побудована модель вказує: якщо активи комерційних банків збільшаться на 1 од., то випуск промислової продукції збільшиться в середньому на 0.358 од., за умови, що всі інші фактори моделі не будуть змінюватися; якщо загальний обсяг операцій фондового ринку збільшиться на 1 од., то випуск промислової продукції збільшиться в середньому на 191.028 од., відповідно; якщо загальний обсяг операцій валютного ринку збільшиться на 1 од., то випуск промислової продукції зросте в середньому на 1.4362 од. Крім того, втрати у обсягу реалізованої продукції промисловості в кризовий період становили у середньому 91.210 млрд грн, а загальна динаміка приросту виробництва щорічно в середньому – 23.733 млрд грн.

Порівнюємо вплив пояснюючих змінних на обсяг промислової продукції за допомогою стандартизованих коефіцієнтів (бета-коефіцієнтів) (табл. 5).

Таблиця 5

Стандартизовані регресійні коефіцієнти*

Рідж-параметр	X_1	X_2	X_3	D	t
0.0	0.4750	0.4044	0.0621	-0.0577	0.0949
0.005	0.4251	0.3903	0.0638	-0.0569	0.1553
0.01	0.3968	0.3815	0.0655	-0.0563	0.1890
0.015	0.3785	0.3752	0.0672	-0.0557	0.2103
0.02	0.3657	0.3702	0.0688	-0.0552	0.2250

* Розраховано авторами за [12–14].

Відповідно до математичної моделі найбільший вплив на обсяг промислової продукції мають активи комерційних банків. Це пояснюється тим, що частка банківських активів у фінансовому секторі становить більше 90 % [5].

В Україні надто жорсткі умови кредитування промислових підприємств. Кредитна ставка у 2013 р. з позначки 16.6 % зросла до 17.7 %. Підприємства, які отримали кредит, або несуть непомірний тягар боргу (ефект, який визначається у фінансовому аналізі як "ефект інверсії фінансового важеля") і потрапляють у стан фактичного банкрутства, або спочатку не мають наміру повернути кредит і навмисне завдають шкоди банку. Розвинені країни мають дуже низькі ставки по кредитах. Наприклад, у 2014 р. ставка за кредитами в США становила 3.3 %, Японії – 1.2 %, а в Україні 17.7 % [11].

На другому місці вплив фондового ринку на промисловий сектор, попри його недосконалість (низький рівень капіталізації, ліквідності та прозорості фондового ринку; недосконала ринкова інфраструктура; незахищеність прав інвесторів) та з урахуванням думки ряду фінансових аналітиків, що вказують на відсутність взаємозв'язку між рухом акціонерного капіталу після розміщення акцій та реального капіталу компаній. Отже, можна дійти висновку, що взаємодія між трансфертним і реальним капіталом у процесі їх відтворення досягається за допомогою забезпечення прибутковості, ліквідності і надійності фінансових інструментів. Ці якості утворюють важливий пункт перетинання траєкторій руху реального і трансфертного капіталу. Прибутковість, ліквідність і надійність фінансових інструментів виступають одночасно і як результат, і як передумова сталого відтворення руху функціонуючого капіталу.

На третьому місці фактор часу, адже з часом вартість капіталу зменшується. Для активів, що мають обмежені періоди генерації грошових потоків, не існує простої аналітичної залежності. Тобто для

різних типів грошових потоків повинна застосовуватися відповідна ставка дисконтування або капіталізації.

Штучне стримування реального курсу гривні призводить до падіння конкурентоспроможності промислової продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках і, як наслідок, до скорочення її реального випуску. Це пояснюється тим, що короткостроковий ефект реального зміцнення гривні однозначно негативно відбивається на динаміці виробництва, але довгостроковий ефект цього укріплення, навпаки, позитивний. Тобто промисловці в умовах жорсткої конкуренції змушені будуть вживати рішучих заходів з модернізації виробництва, поліпшення менеджменту та ін.

Вплив фінансової кризи знижує обсяги реалізованої продукції. Сучасна фінансова криза обумовлена специфікою прояву бімодальної основи фінансового капіталу. Двоїстий характер фінансового капіталу в сучасному світі виражається у все більш чіткому поділі цього капіталу на реальний капітал, акумульований у грошових фондах промислових підприємств, і трансфертний капітал, представлений диверсифікованим спектром фондових і кредитних інструментів, що обертаються на фінансових ринках. Темпи зростання фінансового ринку випереджають темпи зростання виробництва, що спричиняє зниження платоспроможності промислових підприємств.

Висновки. Для залучення довгострокових інвестиційних ресурсів потрібно знижувати процентні ставки за кредитами, щоб вони не перевищували рентабельність промислових підприємств. Однак для того щоб банківські ресурси трансформувалися в промислові інвестиції, необхідно забезпечити кредитоспроможність й інвестиційну привабливість підприємства. Надання кредитів промисловим підприємствам на сьогодні є одним з основних джерел фінансування розвитку промислового сектора.

Варто звернути увагу на фондовий ринок – його подальший розвиток створить відчутну конкуренцію банкам. Фінансовий ринок України розглядається виключно як місце для отримання моментального, короткострокового прибутку, а не для реалізації довгострокової потреби у фінансовому посередництві. Залучення інвестицій в економіку України – важлива місія фондового ринку. Враховуючи нестабільність та замкнутість фондового ринку України, актуальним для промислових підприємств є вихід на міжнародні ринки. Важливо розширювати присутність акцій українських підприємств на світових фондових ринках. Для цього потрібно створювати прозорий фондовий ринок України. Нині українські підприємства мало представлені на великих світових біржах. Обов'язкова умова для розміщення акцій – вихід на IPO (первинна публічна пропозиція акцій).

Для підприємців завжди актуальною є проблема наявності обігових коштів, через яку вони втрачають час і зменшують свої потужності, у тому числі за рахунок заборгованості з бюджетного відшкоду-

вання податкового кредиту. Необхідно вчасно виплачувати суб'єктам підприємницької діяльності бюджетне відшкодування. Держава може також запровадити підтримку добросовісних платників шляхом авансованих платежів, якщо відображати податковий кредит у декларації не по факту отримання доходів від продажу, а по факту виробництва товару.

Фінансовий сектор позитивно корелює з промисловим зростанням, між цими секторами існує причинно-наслідковий зв'язок. Потрібно досліджувати прикладні аспекти впровадження механізмів ефективної взаємодії фінансового та промислового секторів України та раціонально використовувати фінансові ресурси.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Федосов В. Фінансова інфраструктура ринкової економіки: концептуальні підходи / С. Львовчкін, В. Опарін, В. Федосов // Економіка України. — 2008. — № 11. — С. 57–71.
2. Юхименко П. І. Теорія фінансів : підручник / П. І. Юхименко ; за ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. — К. : Центр учбов. л-ри, 2010. — 576 с.
3. Горина С. А. Методологические и методические основы стабилизации российской экономики при взаимодействии финансового и промышленного капитала в рамках ФПГ : автореф. дис. на соискание учен. степени д.е.н. : спец. 08.00.05 "Экономика и управление народным хозяйством" / С. А. Горина. — М., 2004. — 39 с.
4. Берлін В. М. Тенденції розвитку та державне регулювання страхового ринку України / В. М. Берлін : матеріали IX Міжнар. наук.-практ. конф. ["Грудневі читання-2013"]. — Київ, 2013. — 28 с.
5. Волкова В. В. Анализ капитализации банковской системы Украины на современном этапе развития экономики / В. В. Волкова // Финансы, учет, банки. — 2010. — № 1 (16). — С. 154–163.
6. Дудко В. С. Економіко-математичне моделювання : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — у 2-х ч. / В. С. Дудко, Т. Д. Краснова, В. В. Лаговський. — Ірпінь : НУДПСУ, 2010. — 448 с.
7. Aoki Masahiko. Whither Japan's Corporate Governance? [Електронний ресурс] / Aoki Masahiko // SIEPR Discussion Paper : Stanford University. — 2006. — № 05–14, March. — Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fweb.stanford.edu%2F~aoki%2Fpapers%2FWhither%2520J%27s%2520CG.pdf&ei=8vqEVcvzCYKwsAH5-4Ig&usg=AFQjCNGsJ2969ho5Cxx0wzkYyE1-y9cgMg&bvm=bv.96339352,d.bGg>.
8. BIS. Department for Business Innovation Skills. Industrial strategy: UK sector analysis [Електронний ресурс] / BIS Economics paper. — 2012. — № 18. — 37 p. — Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCIQFjAA&url=https%3A%2F%2Fwww.gov.uk%2Fgovernment%2Forganisations%2Fdepartment-for-business-innovation-skills&ei=ofyEVdasO4OrsgHJ3IngAw&usg=AFQjCNHloqv2qPG2CdE9FLOCgUJOCUaJ2g>.
9. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.

10. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
11. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.worldbank.org/ru/country/russia>.
12. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://nbuportal.bank.gov.ua>.
13. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://nfp.gov.ua/content/rzviti-nackomfinposlug.html>.

Стаття надійшла до редакції 25.12.2015.

Payanok T., Dudko V., Paranytsia N. Estimation of cooperation of financial and industrial sectors of Ukraine.

Background. Although empirical studies often show a direct link between finance and economic growth, there remain many disputes regarding the interpretation of these results. Creating an effective model of interaction between financial and industrial sectors is an important direction of development of the theory and practice of modern economy of Ukraine.

The review of scientific sources. Scientists pay attention to research of influence of financial sector on the industrial sector of economy, but as in Ukraine these sectors need restructuring it is necessary to investigate cooperation of these sectors for the exposure of reasons of fall-off of their development.

The **aim** of the article is an attempt to carry out the estimation of co-operation of financial and industrial sectors in Ukraine by means of regressive analysis.

Materials and methods. The informative base of research is statistical data of the National commission that carries out government control in the field of the markets of financial services, National bank of Ukraine and Government service of statistics of Ukraine. By means of the program STATGRAPHICS Centurion direction and force of intercommunication between the financial and industrial sectors of economy of Ukraine are investigated, regressive analysis is conducted.

Results. In modern terms intercommunication between financial and industrial sectors is confirmed by empiric researches of domestic and foreign scientists. Thus there are discussions, what financial market segments have influenced development of the industrial sector of Ukraine. Among necessary pre-condition of successful development of the industrial sector there is creation of effective model of cooperation of financial and industrial sectors, its basic forms are in-process considered. Conducted regressive analysis proved that the assets of commercial banks had most influence on an industrial sector, the factor of time also substantially influences it, so as is one of levers at a decision-making. Without regard to imperfection of fund market it is one of three factors that stimulate a productive sphere. The analysis of multiplicative model showed that a financial crisis that arose up in a financial sector had negative influence on the development of the industrial sector.

Conclusion. Because of an economic situation in Ukraine, when half of enterprises are on verge of bankruptcy, and other need modernisation, support to the sector industrial acquires special value. To attract long-term investment resources it is needed to reduce interest rates on credits, so that they do not exceed profitability of industrial enterprises. However for bank resources to be transformed in industrial investments it is necessary to provide solvency and investment attractiveness of enterprise. Attention should be paid to fund market - its further development will create a perceptible competition to the banks. The financial market of Ukraine is considered exceptionally as a place for the receipt of

instantaneous, short-term income, but not for realization of long-term requirement in financial mediation. It is necessary to extend the presence of shares of stock of the Ukrainian enterprises on world fund markets, for this purpose the transparent fund market of Ukraine has to be created.

Keywords: financial sector, industrial sector, cooperation, multivariable analysis.

REFERENCES

1. Fedosov V. Finansova infrastruktura rynkovoї ekonomiky: konceptual'ni pidhody / S. L'ovochkin, V. Oparin, V. Fedosov // *Ekonomika Ukraїny*. — 2008. — № 11. — S. 57–71.
2. Juhymenko P. I. Teorija finansiv : pidruchnyk / P. I. Juhymenko ; za red. V. M. Fedosova, S. I. Jurija. — K. : Centr uchbov. l-ry, 2010. — 576 s.
3. Gorina S. A. Metodologicheskie i metodicheskie osnovy stabilizacii rossijskoj jekonomiki pri vzaimodejstvii finansovogo i promyshlennogo kapitala v ramkah FPG : avtoref. dis. na soiskanie uchen. stepeni d.e.n. nauk : spec. 08.00.05 "Jekonomika i upravlenie narodnym hozjajstvom" / S. A. Gorina. — M., 2004. — 39 s.
4. Berlin V. M. Tendencii' rozvytku ta derzhavne reguljuvannja strahovogo rynku Ukraїny / V. M. Berlin : materialy IH Mizhnar. nauk.-prakt. konf. ["Grudnevi chytannja-2013"]. — Kyi'v, 2013. — 28 s.
5. Volkova V. V. Analiz kapitalizacii bankovskoj systemy Ukrainy na sovremennom jetape rozvittija jekonomiki / V. V. Volkova // *Finansy, uchet, banki*. — 2010. — № 1 (16). — S. 154–163.6.
6. Dudko V. S. Ekonomiko-matematyčne modeljuvannja : navch. posib. dlja stud. vyssh. navch. zakl. — u 2-h ch. / V. S. Dudko, T. D. Krasnova, V. V. Lagovs'kyj. — Irpin' : NUDPSU, 2010. — 448 s.
7. Aoki Masahiko. Whither Japan's Corporate Governance? [Електронний ресурс] / Aoki Masahiko // SIEPR Discussion Paper : Stanford University. — 2006. — № 05–14, March. — Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fweb.stanford.edu%2F~aoki%2Fpapers%2FWhither%2520J%27s%2520CG.pdf&ei=8vqEVcvzCYKwsAH5-4lg&usq=AFQjCNGsJ2969ho5Cxx0wzkYyE1-y9cgMg&bvm=bv.96339352,dbGg>.
8. BIS. Department for Business Innovation Skills. Industrial strategy: UK sector analysis [Електронний ресурс] / BIS Economics paper. — 2012. — № 18. — 37 p. — Режим доступу : <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=0CCIQFjAA&url=https%3A%2F%2Fwww.gov.uk%2Fgovernment%2Forganisations%2Fdepartment-for-business-innovation-skills&ei=ofyEVdasO4OrsgHJ3IngAw&usq=AFQjCNHloqv2qPG2CdE9FLOCgUJOCUaJ2g>.
9. Pro zagal'noobov'jazkove derzhavne pensijne strahuvannja : Zakon Ukraїny vid 09.07.2003 № 1058-IV [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
10. Pro nederzhavne pensijne zabezpechennja : Zakon Ukraїny vid 09.07.2003 № 1057-IV [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>.
11. *Oficijnyj* sajт Svitovogo banku [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.worldbank.org/ru/country/russia>.
12. *Oficijnyj* sajт Nacional'nogo banku Ukraїny [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://nbuportal.bank.gov.ua>.
13. *Oficijnyj* sajт Derzhavnoi' sluzhby statystyky Ukraїny [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
14. *Oficijnyj* sajт Nacional'noi' komisii', shho zdijsnjuje derzhavne reguljuvannja u sferi ryнкiv finansovyh poslug [Elektronnyj resurs]. — Rezhym dostupu : <http://nfp.gov.ua/content/rzviti-nackomfinposlug.html>.